

Factsheet: Uitbreiding opleidingsplaatsen Bekostigde opleidingscholen VO

Achtergrond: Sectorakkoord VO

In het Sectorakkoord VO is vastgelegd dat de VO-raad en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) willen komen tot een substantiële uitbreiding van het aantal opleidingsplaatsen in het voortgezet onderwijs, leidend tot minimaal 2.200 en zo mogelijk 4.000 extra structurele opleidingsplaatsen in 2020. Beide partijen willen inzetten op deze uitbreiding om bij te dragen aan kwalitatief betere opleidingsplaatsen voor studenten van de lerarenopleidingen. Op die manier wordt de kwaliteit van de instromende docenten in de sector verhoogd en wordt de aansluiting van de opleiding op de doorlopende professionalisering van docenten verbeterd.

Gewijzigde regeling opleidingscholen

Om de uitbreiding te realiseren, is de '[Regeling tegemoetkoming kosten opleidingscholen](#)' gewijzigd. De belangrijkste wijzigingen in de regeling zijn:

- Vanaf schooljaar 2013/2014: een uitbreiding in de staffelindeling van het aantal studenten van de opleidingschool, op basis waarvan de tegemoetkoming van de opleidingschool per jaar wordt bepaald.
- Vanaf september 2015: de mogelijkheid voor samenwerkingsverbanden van lerarenopleidingen en VO-scholen een aanvraag in te dienen voor bekostiging van de aspirant-opleidingschool voor VO (eerste ronde: indienen vóór 1 oktober 2015, er volgen nieuwe aanvraagrondes in 2016 en 2017).

Uitbreiding binnen door OCW bekostigde opleidingscholen voor VO

Waarom uitbreiden?

Door het uitbreiden van het aantal opleidingsplaatsen binnen opleidingscholen krijgen meer studenten de kans op een kwalitatief hoogwaardige opleidingsplaats en wordt de aansluiting van de opleiding op de praktijk versterkt. Niet alleen de scholen en lerarenopleidingen in de samenwerkingsverbanden, maar de hele sector profiteert hiervan. Door een uitbreiding van opleidingsplaatsen binnen opleidingscholen neemt de kwaliteit van nieuwe leraren toe en kan een bijdrage worden geleverd aan het beperken van de uitval van startende leraren.

Hoe uitbreiden?

Het aantal opleidingsplaatsen kan als volgt binnen door OCW bekostigde opleidingscholen voor VO worden verhoogd:

1. verhogen van het aantal opleidingsplaatsen bij de bestaande samenwerkingspartners
2. uitbreiden van het samenwerkingsverband met nieuwe partners
3. afsplitsen van een deel van het samenwerkingsverband in een nieuwe opleidingschool

Ad 1. Het verhogen van het aantal opleidingsplaatsen bij de bestaande samenwerkingspartners

Een opleidingsschool kan meer studenten opleiden binnen het bestaande samenwerkingsverband door:

- Het verhogen van de opleidingscapaciteit: dit vraagt o.a. investeringen in de opleidings- en begeleidingsstructuur van het samenwerkingsverband.
- Het verhogen van het aantal opleidingsvarianten: de regeling biedt de mogelijkheid om verschillende categorieën studenten op te leiden. Een mogelijkheid is om meer categorieën studenten op te leiden of om gericht de opleidingscapaciteit voor bepaalde categorieën studenten te verhogen.

Ad 2. Het uitbreiden van het samenwerkingsverband met nieuwe partners

Als de opleidingscapaciteit op de deelnemende scholen en lerarenopleiding haar maximum heeft bereikt, is een overweging om nieuwe partners te laten aansluiten bij het samenwerkingsverband. Het is van belang dat nieuwe partners aan de kwaliteitseisen van de opleidingsschool kunnen voldoen en zich committeren aan de visie, het didactisch concept en het opleidingsprogramma van de opleidingsschool. Ook de beheersbaarheid van het samenwerkingsverband is een belangrijke overweging bij een eventuele uitbreiding. Verschillende opleidingsscholen hebben toetredingsprocedures ontwikkeld voor nieuwe samenwerkingspartners, waarin wordt getoetst of een nieuwe partner past binnen het samenwerkingsverband en voldoet aan de eisen. In de regio Utrecht is bijvoorbeeld een keurmerk opgesteld dat opleidingsscholen gebruiken als lat waarlangs scholen die willen toetreden tot een opleidingsschool kunnen worden gelegd. Dit [keurmerk](#) vindt u op de site van het Steunpunt.

Indien het samenwerkingsverband uitbreidt met nieuwe partners, kan dit gevolgen hebben voor de samenwerkingsovereenkomst. Zo kan het zijn dat een samenwerkingsovereenkomst moet worden opgebroken of dat er een addendum moet worden toegevoegd. Dit is afhankelijk van de manier waarop de opleidingsschool de samenwerkingsovereenkomst heeft opgesteld. Let wel, indien uw samenwerkingsverband uitbreidt met nieuwe partners, dient u de gegevens over deze nieuwe partners zo spoedig mogelijk door te geven aan DUO (muo@duo.nl).

Bekostigingsmogelijkheden van uitbreiding binnen de staffel

Voor uitbreidingsmogelijkheid 1 en 2 biedt de staffelindeling de mogelijkheid om een hogere tegemoetkoming te verkrijgen als het aantal studenten wordt verhoogd. De staffelindeling van de regeling, op basis waarvan de tegemoetkoming per jaar wordt bepaald, is als volgt (per 2014/2015):

Aantal studenten	Tegemoetkoming per jaar
80–139	€ 200.000
140–179	€ 280.000
180–219	€ 320.000
220–259	€ 340.000
260–299	€ 380.000
300–339	€ 420.000
340–379	€ 460.000
380 en meer	€ 500.000

Ad 3. Het afsplitsen van een deel van het samenwerkingsverband in een nieuwe opleidingsschool

Als uitbreiding van het samenwerkingsverband niet mogelijk is binnen de opleidingsschool, bijvoorbeeld vanwege de beheersbaarheid van het samenwerkingsverband, is afsplitsing een mogelijkheid om meer opleidingsplaatsen te realiseren. Een deel van het samenwerkingsverband kan zich afsplitsen in een nieuwe opleidingsschool, eventueel in combinatie met nieuwe samenwerkingspartners. Het nieuwe samenwerkingsverband kan een aanvraag indienen voor bekostiging van de opleidingsschool voor VO. Een afsplitsing komt alleen in aanmerking voor subsidie als er sprake is van een zelfstandige aspirant-opleidingsschool met een eigen visie en organisatie die te onderscheiden is van de reeds door OCW bekostigde opleidingsschool.

Bekostigingsmogelijkheden voor uitbreiding door afsplitsing

Van 1 september tot 1 oktober 2015 kunnen samenwerkingsverbanden voor VO een aanvraag indienen voor bekostiging als nieuwe aspirant-opleidingsschool in het kader van de Regeling tegemoetkoming kosten opleidingsscholen. In 2016 en 2017 volgen nog twee aanvraagrondes en kunnen ook samenwerkingsverbanden in het PO en MBO een aanvraag indienen. De subsidie voor een aspirant-opleidingsschool bedraagt € 300.000 per schooljaar in de eerste twee schooljaren. Vanaf het derde schooljaar wordt de hoogte van de subsidie per subsidieontvanger bepaald aan de hand van het aantal studenten op de opleidingsschool in het verstreken schooljaar. Binnen het samenwerkingsverband moeten vanaf dat moment minimaal 80 studenten worden begeleid uit de categorieën zoals beschreven in de regeling ([artikel 2, lid 2](#)).

Subsidievoorwaarden

Er is een aantal voorwaarden gesteld waaraan het samenwerkingsverband moet voldoen om in aanmerking te komen voor de subsidie:

- Opleidingsscholen die feitelijk een afsplitsing zijn van een bestaande opleidingsschool, kunnen alleen in aanmerking komen voor subsidie als uit hun ontwikkelplan blijkt dat er sprake is van een zelfstandige opleidingsschool met een eigen te onderscheiden visie en organisatie.
- Het samenwerkingsverband heeft niet eerder een subsidie ontvangen in het kader van de regeling tegemoetkoming kosten opleidingsscholen.
- Er is een penvoerder aangewezen. OCW wil met één aanspreekpunt te maken hebben, de zogeheten penvoerder, in plaats van met alle partijen in het samenwerkingsverband. De penvoerder is aangewezen in de samenwerkingsovereenkomst. De penvoerder ontvangt de subsidie.
- De penvoerder is een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid waarvan de statutaire doelstelling past binnen het doel van de subsidieverlening¹.
- Het samenwerkingsverband kan minimaal 75% van haar opleidingsplaatsen in het VO realiseren.
- Het samenwerkingsverband zorgt ervoor dat binnen 2 jaar² minimaal 80 studenten voor een groot gedeelte kunnen worden opgeleid in de praktijk. Deze studenten dienen dus een groot deel van hun opleiding in de school te volgen³.

¹ Het Ministerie van OCW wil 'samen opleiden' structureel verankeren in het onderwijsbestel, waarbij de klemtoon ligt op het werkplekleren, zodat een impuls wordt gegeven aan professionalisering van aankomende, startende en ervaren docenten.

² Opleidingsscholen moeten in het tweede schooljaar van hun aspirant-status het minimum aantal van 80 studenten hebben gerealiseerd.

³ Zie: http://wetten.overheid.nl/BWBR0025839/geldigheidsdatum_06-08-2015#Hoofdstuk1_Artikel_2_lid_2.

- Alle aan de opleidingsschool deelnemende scholen moeten onder het basisarrangement van de Inspectie van het Onderwijs vallen. Dit geldt ook voor alle afdelingen binnen de deelnemende scholen.
- Alle deelnemende lerarenopleidingen zijn geaccrediteerd door de NVAO.

Op de website van [het Steunpunt](#) en op de site van [DUO](#) vindt u meer informatie over de aanvraagprocedure voor aspirant-opleidingsscholen. U vindt hier onder andere een stroomschema voor het indienen van een subsidieaanvraag en een handreiking voor het opstellen van een subsidieaanvraag, ontwikkelplan en samenwerkingsovereenkomst.

Ondersteuning vanuit Steunpunt

Heeft u vragen over de uitbreiding of andere thema's binnen het opleiden in de school en/of behoefte aan meer informatie? Wilt u in contact komen met andere bekostigde opleidingsscholen? U kunt dan het beste contact opnemen met het Steunpunt Opleidingsscholen voor VO via [het contactformulier](#) dat u vindt op de site van het Steunpunt.

Colofon

Disclaimer. Deze factsheet is met zorgvuldigheid en met medewerking van diverse partijen samengesteld; dit sluit eventuele onvolkomenheden niet uit. Aan de inhoud kunnen daarom geen rechten worden ontleend.

Uitgave van:
Steunpunt Opleidingsscholen voor VO

September 2015